

ISLAMIC FINANCE NEWS ROADSHOW 2013-TURKEY

3 EYLÜL 2013

**DR. VAHDETTİN ERTAŞ
SERMAYE PİYASASI KURULU BAŞKANI**

KONUŞMA METNİ

Değerli konuklar,

yurtdışından gelen değerli misafirlerimiz,

finans sektörünün kıymetli temsilcileri, kıymetli basın mensupları,

2013 İslami Finans News Roadshow Türkiye toplantısına hepiniz hoş geldiniz diyor, sizleri saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce İslami Finans yerine faizsiz finansman terminolojisini daha uygun gördüğümü ve konuşmam da da bu terminolojiyi kullanacağımı ifade etmek istiyorum.

Değerli konuklar, faizsiz finansa olan ilgi hem dünyada hem de ülkemizde giderek artmaktadır.

Yaşanan küresel kriz bu ilgiyi daha da artırmıştır. Çünkü bu ürünler geleneksel ürünlerden;

- Reel bir varlığa yatırım yapılması,
- Getirinin sabit faiz yerine üretim veya ticaret gelirine dayanması,
- Risk ve getirinin şeffaf bir şekilde ortaya konulması,
- Ve diğer özellikleri bakımından, faize dayalı finansal ürünlerden ayrılmaktadır.

Sayıdığım bu özellikler, faizsiz finansman ürünlerinin sadece dini ya da ahlaki değerlere dayalı ürünler değil, “sağlam finansal temellere dayanan alternatif ürünler” olduklarının bir ifadesidir. Kısaca, faizsiz ürünler, herkesin ihtiyaçlarına cevap verebilen, farklı esaslara göre dizayn edilmiş finansal araçlardır.

Değerli konuklar, son 10 yılda faizsiz finans sektörü yıllık %15’ler seviyesinde büyümüş, bu ilkelere göre faaliyet gösteren finansal kuruluşların hizmet verdiği ülkelerin sayısı 70’i aşmıştır. Yapılan tahminlere göre faizsiz finansman ürünlerinin toplam değerinin bu yılsonunda 1,9 trilyon Doları aşması beklenmektedir. Bu endüstrinin dünyadaki toplam finans sistemi içinde ne kadarlık bir payı var diye baktığımızda da, henüz yolun çok başında olduğumuzu, dolayısıyla ciddi bir gelişme potansiyeli taşıdığını görüyoruz.

2008'den buyana tüm dünyayı etkileyen küresel ekonomik kriz, başlangıçta gayrimenkul sektörü ve buna bağlı finansal ürünlerden kaynaklanmış görünse de, şirketleri, bankaları ve devletleri hatta tüm küresel finans sistemini etkisi altına aldı. Bugün de safhalar değiştirerek değişik boyutlarda sürmektedir.

Krizin önemli sebeplerinden birisi, finans sektörünün; reel ekonomiyi finanse etme fonksiyonunun ikincil plana atılması, daha açık ifadesiyle, finansal aracılığın reel ekonomiye kaynak sağlamak yerine al sat yöntemiyle kolay para kazanılan bir ekonomik faaliyete dönüştürülmesi, finansal araçların da yatırımcıları bu yola kolayca kanalize etmeleridir. Türev işlemlerin hacminin reel ekonomik faaliyetlerden onlarca kat fazla olması bunun açık bir kanıtıdır.

Bu süreçte çok açık bir şekilde görülmüştür ki, sadece borca dayalı finansman modelleri ve dayanak varlıkla ilişkisi zayıflamış türev ürünler krizin hem doğmasına hem de derinleşmesine neden olmuştur.

Bu nedenle, düzenleyici otoriteler kriz döneminde konvansiyonel finansal araçlar yanında, alternatif finansman araçlarını da sistemlerine kazandırma ve bu tür araçların kullanımını destekleme ihtiyacı duymuşlardır. Nitekim, IMF tarafından yapılan bir çalışmada, İslami finans kurallarına göre çalışan bankaların diğerlerine göre finansal krize daha yüksek dayanıklılık gösterdiklerini ortaya koymuştur.

Değerli Konuklar, Global likidite koşullarına ilişkin belirsizliklerin arttığı şu günlerde Türkiye ekonomisine baktığımızda,

- Düşük kamu borcu/GSYİH oranı, (%35)
- Düşük bütçe açığı, (%1,5-2)
- İhraç pazarlarının çeşitliliği,
- Güçlü bankacılık sistemi ve
- 2023 vizyonu ile

ülkemizin büyük, dinamik ve geniş yatırım imkânları sağlayan bir konumda olduğunu görüyoruz.

Fed'in izleyeceği politikaların önümüzdeki günlerde netlik kazanması ile birlikte, küresel ölçekte yaşanan, kur, faiz ve borsa endekslerindeki dalgalanmanın da yerini daha sakin bir ortama bırakacağına inanıyoruz.

Ekonomimizin son 10 yılda elde etmiş olduğu başarının devamı ve büyümenin sürdürülebilir kılınması için, güçlü bankacılık sektörünün yanı sıra, tasarrufu teşvik eden, yatırımcılarımıza farklı seçenekler sunan, şirketlerimize de alternatif finansman kaynakları sağlayan bir sermaye piyasasına sahip olmamız büyük önem taşımaktadır.

Bu noktada, Sermaye Piyasası Kurulu olarak hedefimiz tüm paydaşlarımızla birlikte 2023 yılına kadar İstanbul'u dünyanın ilk 10 finans merkezinden birisi yapmaktır. Bu Projenin dinamiklerinden birisi de ülkemizi faizsiz finans ürünlerinin küresel merkezlerinden birisi yapmaktır. Bu hedef için gerekli bölgesel avantajlara, arz ve talep tarafında yüksek potansiyele sahip olduğumuza inanıyoruz. Dolayısıyla faizsiz finansal kurum ve ürünler bizim için oldukça önemli ve gündemimizin ilk sıralarında yer alan bir konudur.

Çok yakınımızda yer alan dost Körfez ülkelerinde ve Asya'da önemli bir tasarruf fazlasının bulunduğunu ve bu fonların güvenle yatırım yapacakları faizsiz finansal ürünleri tercih ettiklerini görüyoruz. Yurt içi pazar olarak da hem büyük bir pazarız hem de bu ürünlerle kökeni çok uzun yıllara dayanan tarihsel bir tanışıklığımız var. Ülkemizdeki 4 katılım bankasının büyümesinin sektör ortalamasının üzerinde olması, 2012 yılı sonu itibariyle aktiflerinin 75 milyar TL'na, şube sayılarının 836'ya, personel sayısının da 15.756'ya ulaşması bunun açık göstergeleridir.

Yine Hazine Müsteşarlığımızın kira sertifikası diye isimlendirdiğimiz sukuk ihraçları 5 milyar doları, özel sektör firmalarımızın sukuk ihraçları da 1,5 milyar doları aşmıştır.

Bu yıl içinde yaptığımız yeni düzenlemeler ve ülkemizin gündeminde olan büyük alt yapı yatırımları nedeniyle özel sektör ihraçlarının önümüzdeki günlerde daha da artacağına inanıyoruz.

Değerli konuklar, 2012 yılının son gününde yasalaşan yeni Sermaye Piyasası Kanunu'nun getirdiği imkânlarla, Sermaye Piyasası Kurulu olarak, faizsiz finansman alanında önemli düzenlemeler yaptık. Bunları ana başlıklar halinde sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu yıl Mart ayında emeklilik yatırım fonlarına ilişkin yaptığımız düzenleme ile ülkemizde portföyünün tamamı faizsiz enstrümanlardan oluşan bireysel emeklilik yatırım fonlarının kurulması mümkün hale gelmiştir. Bugün itibariyle bu tür fonlara katılan yatırımcı sayısı 400 bini fon tutarı da 175 milyon doları aştı.

Yine Haziran ayında yaptığımız yeni yatırım fonu düzenlememiz ile “Katılım Fonu” adıyla sadece faizsiz finansman ürünlerine ve katılım bankacılığı prensiplerine uygun çalışan şirketlerin pay senetlerine yatırım yapacak yeni bir yatırım fonu türü tanımladık. İnanıyorum ki ülkemiz için bir ilk olan bu ürün de, sermaye piyasalarımızın gelişimine önemli bir katkı sağlayacaktır.

Faizsiz finansmanın sermaye piyasalarında öne çıkan ürünü Sukuk, ülkemizde kullanılan adıyla kira sertifikasıdır. 7 Haziran’da Resmi Gazetede yayımladığımız kira sertifikasına ilişkin düzenleme ile bu alanda önemli yenilikler getirdik. Bu düzenleme ile icara sukuk yapısının yanı sıra uluslararası alanda genel kabul gören, 5 yeni sukuk düzenlemesi yaptık.

Bu yapıların bulunması ve önümüzdeki günlerde farkındalıklarının artması sermaye piyasamızın gelişimine ve 2023 vizyonumuzun gerçekleşmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Değerli Misafirler,

Faizsiz finansın global anlamda gelişiminde uluslararası işbirlikleri büyük önem taşımaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu olarak biz de bu alanda işbirliklerine büyük önem veriyoruz. Başta İslam Kalkınma Bankası, İslami Finansal Hizmetler Kurulu ve İslam İşbirliği Teşkilatı olmak üzere, uluslararası kuruluşlarla işbirliğini aralıksız sürdürüyoruz. 2013 yılında, bu kuruluşlarla birlikte, faizsiz finans konularının tartışıldığı 3 uluslar arası toplantı ve konferans düzenledik. Bugün bu zincire yeni bir halka takmak üzere buradayız.

Değerli katılımcılar, faizsiz finans sektörü önemli gelişme potansiyeline sahip olmakla birlikte, hem ülkemizde hem de global anlamda henüz gelişme aşamasındadır. Sektörün küresel anlamda büyümesi ve gelişimi için;

Hem, uluslar arası standartların oluşturulması, hem de geleneksel finans kuruluşları ve ürünleriyle rekabet edebilecek yeni ürün ve kurumların geliştirilmesi ihtiyacı vardır.

Sunduğu fırsatlar nedeniyle faizsiz finans konusu önümüzdeki dönemde tüm sermaye piyasası aktörlerinin önemli bir gündem maddesi olacaktır. İnanıyorum ki, bu toplantıda ortaya konulacak görüş ve öneriler, sahip olunan potansiyelin anlaşılmasına, ihraçların ve yatırımcı sayılarının artırılmasına ve uygulamadaki sorunların çözümüne önemli katkı sağlayacaktır.

Konuşmamı sonlandırırken toplantı organizasyonunda emeği geçen herkese teşekkür ediyor, tüm katılımcılara, faydalı olmasını diliyorum.